

REciprocal maieutic Approach pathways enhancing Critical Thinking

www.react-project.eu

Ενημερωτικό
Δελτίο
τεύχος αρ.

1

Στόχοι &
Προκλήσεις
του Προγράμματος

Αμοιβαία Μαιευτική Προσέγγιση
Η εμπειρία από την M. Montessori
Ενίσχυση της απόκτησης δεξιοτήτων Κριτικής Σκέψης

Η κριτική σκέψη είναι μια ιδιαίτερη διανοητική λειτουργία και, προκειμένου να δημιουργηθούν οι σχετικές δεξιότητες, απαιτείται από τους μαθητές να σκέφτονται για τον τρόπο σκέψης τους και για τη βελτίωση της διαδικασίας απαιτείται από τους μαθητές να χρησιμοποιούν ανώτερης τάξης

Σχετικά με το REACT

Στόχος του προγράμματος **REACT** είναι να αναπτύξει και να θέσει σε εφαρμογή μια καινοτόμο μεθοδολογία για την ενίσχυση της απόκτησης δεξιοτήτων κριτικής σκέψης (ΚΣ), με σκοπό την προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και των κοινών αξιών της ανεκτικότητας και της αποδοχής της διαφορετικότητας ως στοιχείων εμπλουτισμού. Η μεθοδολογία θα συμπεριλαμβάνει όλους τους κύριους παράγοντες των εκπαιδευτικών κοινοτήτων: **εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς.**

Η εφαρμογή ξεκινά με την εφαρμογή μιας σειράς εργαστηρίων που βασίζονται στην Αμοιβαία Μαιευτική Προσέγγιση (**Reciprocal Maieutic Approach, RMA**) για το εντοπισμό και τη συζήτηση της διαδικασίας που οδηγεί στη δημιουργία μισαλλοδοξίας και τη διάδοση των στερεοτύπων. Η RMA θα εμπλουτιστεί με ορισμένες ιδιαίτερες πτυχές της Μοντεσσοριανής εμπειρίας: την εφαρμογή της αρχής της παρατήρησης και την αναδιαμόρφωση του χώρου εκμάθησης.

Έργο Σύμπραξης Προσδοκίες από το Πρόγραμμα

CENTRO STUDI VILLA MONTESCA
FONDAZIONE

1.

ΙΔΡΥΜΑ HALLGARTEN FRANCHETTI ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΟΥΔΩΝ VILLA MONTESCA-ΙΤΑΛΙΑ

Το ίδρυμα Hallgarten Franchetti Κέντρο Σπουδών Villa Montescas ιδρύθηκε το 2001, εκατό χρόνια μετά την πρώτη δημοσίευση στην Città di Castello της Μεθόδου Επιστημονικής Παιδαγωγικής που επιμελήθηκε η Maria Montessori και την πειραματική εφαρμογή της στα σχολεία των χωριών της κοιλάδας του άνω Τίβερη. Μια σειρά από εκπαιδευτικά ιδρύματα, σε συνεργασία με την τοπική ηγεσία της Città di Castello, δημιούργησαν ένα ίδρυμα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης για να συνεχίσουν, στο πνεύμα των ιδρυμάτων Franchetti, την έρευνα και τον πειραματισμό σε νέες μεθόδους διδασκαλίας. Σήμερα, το Κέντρο Σπουδών αποτελεί ένα καινοτόμο εργαστήριο πιλοτικών προγραμμάτων για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εφήβους κι ενήλικες με ειδικές προσωπικές, κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες. Στόχοι της Villa Montescas είναι η προώθηση νέων και χωρίς αποκλεισμούς παιδαγωγικών και διδακτικών προσεγγίσεων, η δημιουργία ενός δημοκρατικού και ασφαλούς χώρου εκπαίδευσης, η οικοδόμηση ενός ευρωπαϊκού και διεθνούς δικτύου σχέσεων, καθώς και η ενίσχυση της συνεργασίας σε θέματα εκπαίδευσης και πολιτισμού και η αξιοποίηση της διαφορετικότητας στους τομείς αυτούς.

Κύριος συντονιστής και εταίρος σε δεκάδες προγράμματα της ΕΕ, η Villa Montescas ως επικεφαλής του προγράμματος REACT, προσδοκά να δημιουργήσει, από κοινού με σταθερούς και αξιόπιστους εταίρους, μια καινοτόμο μεθοδολογία για την ενίσχυση της απόκτησης δεξιοτήτων κριτικής σκέψης, με στόχο την προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και των κοινών αξιών της ανεκτικότητας και της αποδοχής της διαφορετικότητας ως αξιών εμπλουτισμού για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα. Η μεθοδολογία βασίζεται στον συνδυασμό της εμπειρίας και των χαρακτηριστικών της Μεθόδου Επιστημονικής Παιδαγωγικής της Maria Montessori με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Αμοιβαίας Μαιευτικής Προσέγγισης (Reciprocal Maieutic Approach) του Danilo Dolci, ενσωματώνοντας έτσι το ενδιαφέρον του Danilo για την κοινωνική αλλαγή και την ενδυνάμωση των φορέων της κοινότητας στις ιδιαίτερες πτυχές της Μοντεσσोरριανής μεθόδου που κατά παράδοση εφαρμόζεται στην εκπαίδευση των νηπίων. Το REACT εναρμονίζεται με τους στρατηγικούς στόχους της Villa Montescas σε ό,τι αφορά την καινοτομία στην παιδαγωγική και την ενεργό συμμετοχή του συνόλου της εκπαιδευτικής κοινότητας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

CENTER for EDUCATIONAL INITIATIVES - **ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ**

Το Κέντρο Εκπαιδευτικών Πρωτοβουλιών είναι αφιερωμένο στην αποστολή να καταστήσει την ποιοτική εκπαίδευση προσβάσιμη από οπουδήποτε, να ενισχύσει το κύρος του δασκάλου και να μετατρέψει το σχολείο σε ακρογωνιαίο λίθο για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων. Στο CEI πιστεύουμε ότι μέσω των προγραμμάτων κατάρτισης για τον νέο τρόπο χρήσης των εργαλείων ΤΠΕ και των ηλεκτρονικών πλατφορμών, με βάση το παιδαγωγικό μοντέλο του εποικοδομητισμού για τη διαχείριση της μαθησιακής διαδικασίας, συμβάλλουμε στην ποιοτική αλλαγή και τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Οι υψηλές τεχνολογίες που χρησιμοποιούμε μάς επιτρέπουν να ονειρευόμαστε ότι στα επόμενα χρόνια ο δάσκαλος θα σέβεται μαθητές και κοινωνία χρησιμοποιώντας σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, τις νέες τεχνολογίες χωρίς δυσκολία και άγχος στην τάξη και θα γνωρίζει τα τελευταία επιτεύγματα της παιδαγωγικής επιστήμης.

Γεννημένος πριν από την Εποχή του Διαδικτύου και των ιστοσελίδων, ο δάσκαλος των αρχών του 21ου αιώνα βίωσε δραματικά την αίσθηση του να "πιάνεται σ' αυτόν τον ιστό". Η τεχνολογία της πληροφορίας τον έχει αναγκάσει να επανεξετάσει το παιδαγωγικό μοντέλο για το οποίο ήταν προετοιμασμένος και του οποίου είναι γνώστης: να αποδεχθεί ότι το προνόμιο να απευθύνει ερωτήσεις δεν είναι πλέον μόνο δικό του και να προετοιμαστεί για το ότι θα πρέπει μάλλον να οικοδομεί δεξιότητες παρά να παρουσιάζει απλώς πληροφορίες. Οι "τεχνολογικά εγγράμματοι" μαθητές φτάνουν γρήγορα και εύκολα στην πληροφορία, και χρειάζονται γνώσεις για το πώς να την αναλύουν, να την αξιολογούν και να την χρησιμοποιούν. Και το πρόσωπο στο οποίο βασίζονται είναι ο δάσκαλός τους. Η νέα γενιά έχει όλο και περισσότερο ανάγκη από κίνητρα και όλο και λιγότερο από την επιδερμική κάλυψη του ελλείμματος πληροφοριών. Πέραν του να παρέχει απλώς και μόνο πληροφορίες, ο δάσκαλος πρέπει να είναι έτοιμος να διαφωτίζει και να μεσολαβεί ή να συντονίζει. Πρέπει να αγωνίζεται για την καρδιά του μαθητή και όχι μόνο για τον νου του. Ο μαθητής δεν είναι πλέον εκείνος ο άγραφος πίνακας της προ-πληροφόρησης εποχής, τον οποίον ο δάσκαλος γεμίζει σαν λιμενεργάτης σε αποθήκη λιμανιού. Η αποθήκη είναι γεμάτη και αυτό που χρειάζεται είναι να τακτοποιηθεί.

Το πρόγραμμα REACT θα εφοδιάσει τους δασκάλους με μια νέα εκπαιδευτική μέθοδο και προσέγγιση, ώστε να προχωρήσουν με τους μαθητές στη συζήτηση ενός επίκαιρου θέματος, όπως αυτό της διαπολιτισμικής συνύπαρξης και μιας κοινωνίας με περισσότερη συμμετοχή και σεβασμό.

Ιστοσελίδα: www.cei-bg.org

Τόπος: Ivan Vazon Str 24-25, Sofia 1000, Bulgaria

Πληροφορίες: Petar Tzvetkov

E-mail: office@cei-bg.org

CENTRO PER LO SVILUPPO CREATIVO DANILO DOLCI

Το Κέντρο Δημιουργικής Ανάπτυξης Danilo Dolci βασίζεται στην εμπειρία της κοινωνικής και εκπαιδευτικής εργασίας που πραγματοποίησε ο Danilo Dolci και οι συνεργάτες του, και ξεκίνησε στην Ανατολική Σικελία το 1952.

Προς το παρόν, το Κέντρο είναι μια μη κερδοσκοπική ένωση που αφορά νέους και ενήλικες, το οποίο δρα κυρίως μέσω έργων στον εκπαιδευτικό τομέα που πραγματοποιούνται σε συνεργασία με σχολεία, πανεπιστήμια, ιδρύματα, ενώσεις και κοινωνικές ομάδες τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Το Κέντρο προήλθε από την ανάγκη να προσφέρει στις τοπικές κοινότητες τη δυνατότητα να λύσει πρακτικά τα τοπικά προβλήματα, αναπτύσσοντας έναν δημιουργικό χώρο στον οποίο η προαγωγή της ευαισθητοποίησης και ο σχεδιασμός από κάτω προς τα πάνω ήταν το επίκεντρο της δράσης, ανοίγοντας το δρόμο για μια πραγματική αλλαγή. Από την αρχή, ο κύριος στόχος του Κέντρου ήταν οι μη βίαιες εκπαιδευτικές πρακτικές καθώς και η ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας-της Αμοιβαίας Μαιευτικής Προσέγγισης-ικανής να διευκολύνει τη δημιουργική ανάπτυξη στο σχολείο και στην τοπική επικράτεια.

Η RMA είναι μια παιδαγωγική ερευνητική μεθοδολογία της αυτο-ανάλυσης, της συμμετοχής και της συν-δημιουργίας, η οποία αντιπροσωπεύει έναν μεγάλο πόρο για τη συζήτηση περιεχομένου, την εκμάθηση νέων ικανοτήτων και τον προβληματισμό σε συγκεκριμένα θέματα. Μπορεί να οριστεί ως «διαδικασία συλλογικής εξερεύνησης που παίρνει ως σημείο εκκίνησης την εμπειρία και τη διαίσθηση των ατόμων» (Dolci, 1996) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ειδικά για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας, των δεξιοτήτων επικοινωνίας, σχέσης, συνεργασίας, και ενεργού συμμετοχής.

Ως εξειδικευμένος φορέας και συνεχίζοντας την κληρονομιά του Danilo Dolci και της Αμοιβαίας Μαιευτικής Προσέγγισης, το Κέντρο θα δημιουργήσει, μαζί με τους εταίρους του, μια καινοτόμο μεθοδολογία για την ενίσχυση της απόκτησης δεξιοτήτων κριτικής σκέψης, με στόχο την προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και τις κοινές αξίες ανοχής και αποδοχής της διαφορετικότητας. Το Η μεθοδολογία βασίζεται στο συνδυασμό της εμπειρίας και των χαρακτηριστικών της Μεθόδου της Επιστημονικής Παιδαγωγικής της Μαρίας Μοντεσσόρι με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της Αμοιβαίας Μαιευτικής Προσέγγισης του Ντανίλο Ντόλτσι.

Ιστοσελίδα: www.danilodolci.org

Τόπος: Via Roma, 94 – 90133 – Palermo, Italy

Πληροφορίες: Irene Ippolito

E-mail: irene.ippolito@danilodolci.org

FUNDACIÓN UNIVERSIDAD SAN JORGE

Ιδρυθέν το 2005, το Πανεπιστήμιο San Jorge (Σαραγόσα, Ισπανία) είναι ένα μη κερδοσκοπικό ίδρυμα που έχει σήμερα περίπου 3.000 φοιτητές. Παρά τα λίγα χρόνια λειτουργίας του, δεν σταμάτησε να μεγαλώνει αυξάνοντας την ακαδημαϊκή του προσφορά, από τις Κοινωνικές Επιστήμες (Δημοσιογραφία, Διαφήμιση και Δημόσιες Σχέσεις, Μετάφραση και Διαπολιτισμική Επικοινωνία) έως τις Επιστήμες Υγείας (Νοσηλευτική, Φαρμακευτική, Ψυχολογία) ή Τεχνολογία (Αρχιτεκτονική και Υπολογιστές), μεταξύ άλλων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών τίτλων.

Οι στόχοι του περιλαμβάνουν την κατάρτιση καλά προετοιμασμένων επαγγελματιών για την αγορά εργασίας του 21ου αιώνα, με στόχο την επίλυση προβλημάτων και την ομαδική εργασία, την καλή διαχείριση τεχνολογικών εργαλείων, χωρίς να παραμελεί την εκπαίδευση ως προς τις ανθρώπινες αξίες. Η ομάδα είναι νέα και αφοσιωμένη στην καινοτόμο διδασκαλία και την εξατομικευμένη προσοχή στους φοιτητές. Στον τομέα της διαπολιτισμικότητας, το USJ καλωσορίζει έναν μεγάλο αριθμό ξένων φοιτητών κάθε χρόνο, που αντιπροσωπεύουν συνολικά ένα πολύ σημαντικό ποσοστό των μαθητών του.

Η ερευνητική ομάδα με θέμα "Μεταναστεύσεις, διαπολιτισμικότητα και ανθρώπινη ανάπτυξη" είναι αυτή που συμμετέχει στο έργο. Η ομάδα μελετά θέματα όπως η ένταξη, η πολυπολιτισμικότητα και η διαπολιτισμικότητα και πετυχαίνει αξιοσημείωτα αποτελέσματα όσον αφορά τις δημοσιεύσεις, τη χρηματοδότηση και τη συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά έργα.

Όσον αφορά το έργο REACT, αξίζει να αναφερθεί ότι περίπου το 15% του πληθυσμού στην Ισπανία είναι ξένης καταγωγής, με ιδιαίτερη παρουσία στο εκπαιδευτικό πεδίο. Μέσα σε δύο δεκαετίες, η Ισπανία έχει μετατραπεί από χώρα που εξάγει μετανάστες σε χώρα που δέχεται μετανάστες, όπως και άλλες χώρες της Νότιας Ευρώπης. Αυτή η αντιστροφή στις ροές των ανθρώπων, που έρχονται με τις αντίστοιχες πολιτιστικές και θρησκευτικές αποσκευές τους, αντιπροσωπεύει μια κοινωνική πρόκληση που πρέπει να αντιμετωπιστεί επειγόντως, ξεκινώντας από την εκπαίδευση. Επομένως, το έργο REACT παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς θα παρέχει εργαλεία στους επαγγελματίες της εκπαίδευσης, οι οποίοι πρέπει να ανταποκριθούν σε καταστάσεις για τις οποίες δεν έχουν λάβει την απαραίτητη εκπαίδευση, καθώς και να ανταλλάξουν απόψεις επί του θέματος, επιτρέποντας την προώθηση νέων προσεγγίσεων που διευκολύνουν τη διαπολιτισμική συνύπαρξη και μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς και σεβασμό.

REGIONAL DIRECTORATE OF PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION

Η Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΔΕ) Ιονίων Νήσων με έδρα την Κέρκυρα είναι μία από τις 13 ΠΔΕ σε όλη την Ελλάδα, με αρμοδιότητα την τοπική ανάπτυξη και εφαρμογή των εκπαιδευτικών πολιτικών που δρομολογεί το Υπουργείο Παιδείας. Επικεντρώνεται τόσο σε διοικητικές όσο και σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που βοηθούν στη βελτίωση της εκπαίδευσης και κατάρτισης που παρέχεται στα 7 κύρια νησιά και τα άλλα μικρότερα του Ιονίου, πραγματοποιώντας διάφορες εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, σεμινάρια, εργαστήρια και διαλέξεις. Σε συνεργασία με το Ιόνιο Πανεπιστήμιο, έχει υλοποιήσει ένα πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ σχετικά με την ευκαιρία των μαθητών να αναβιώσουν ιστορικά γεγονότα μέσω της εικονικής πραγματικότητας, και έχει συντονίσει 3 σχολεία από διαφορετικές χώρες στο πλαίσιο ενός προγράμματος Erasmus KA2 σχετικά με τον Ιωάννη Καποδίστρια, τον Κυβερνήτη του πρώτου νεοελληνικού κράτους, 1827-1831. Μεγάλο μέρος του έργου που επιτελείται υποβοηθείται από τους Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου (που διορίζονται από την κυβέρνηση), υπεύθυνους για την κατάρτιση και την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών στους τομείς τους. Η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα και η ανταλλαγή απόψεων και αποτελεσμάτων με εταίρους από άλλα σχολεία, οργανισμούς και ιδρύματα σε όλη την Ευρώπη, αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα της ΠΔΕ Ιονίων Νήσων, με στόχο το άνοιγμα των σχολείων και της ευρύτερης κοινότητας στην Ευρώπη και τον κόσμο, μέσα από στενή συνεργασία και συνεχή διεθνή αλληλεπίδραση.

Τόσο οι τεράστιες αλλαγές στα εργαλεία και τις μεθόδους διδασκαλίας στη νέα ψηφιακή εποχή, όσο και οι εξελίξεις στον γεωπολιτικό χάρτη της νότιας Ευρώπης λόγω της μετανάστευσης και της μετακίνησης πληθυσμών στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου ανάμεσα σε 3 ηπείρους, έχουν αλλάξει τη μορφή της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, τα ελληνικά σχολεία αναγκάστηκαν ξαφνικά να διαχειριστούν τους πολυπολιτισμικούς μαθητές, μη όντας προετοιμασμένα και συχνά προβληματισμένα με τόσες διαφορετικές γλώσσες, πολιτισμούς και κοινωνικές συμπεριφορές μεταξύ μαθητών τόσο διαφορετικών καταβολών. Η ΠΔΕ Ιονίων Νήσων έχει υποδεχθεί κυρίως μετανάστες από τη βαλκανική χερσόνησο, ιδιαίτερα από την Αλβανία, με φαινόμενα εκφοβισμού, αποκλεισμού και διαρροής μαθητών να εμφανίζονται συχνά, τουλάχιστον τον πρώτο καιρό.

Μέσω της συμμετοχής στο πρόγραμμα REACT, η ΠΔΕ Ιονίων Νήσων στοχεύει στη συνεργασία με τους εταίρους, σε μια καινοτόμο παιδαγωγική μεθοδολογία που βασίζεται στις αρχές της ένταξης, της ενεργού συμμετοχής, της κοινωνικής αποδοχής και του συλλογικού πνεύματος, προκειμένου να καταργηθούν τα στερεότυπα και να αποφευχθεί η περιθωριοποίηση των μειονοτικών ομάδων. Θα είναι ευτύχημα για την ΠΔΕ να διαπιστώσει πώς η αρχαία Μαιευτική Μέθοδος, της οποίας η αρχική σύλληψη και εφαρμογή από τον Σωκράτη ανάγεται στην κλασική εποχή 2.500 χρόνια πριν (με τον διάλογο και τη συζήτηση να χρησιμοποιούνται για την εκμείωση της αλήθειας από τον συνομιλητή, όπως ακριβώς μια μαία ["μαία"] βγάζει το μωρό από το σώμα της γυναίκας), μπορεί να αναπτυχθεί και να επικαιροποιηθεί στα σύγχρονα σχολεία και τις κοινωνίες, ώστε να εκμαιεύσει προθυμία από τους μαθητές, αμοιβαία ανεκτικότητα και αποδοχή, προκειμένου να ενισχυθεί η κριτική σκέψη και να προωθηθούν οι αξίες της ειρηνικής συνύπαρξης, της αρμονικής συνεργασίας και της δημιουργικής αλληλεπίδρασης, μέσω της προσέγγισης του εποικοδομητισμού, που βασίζεται κυρίως στην προηγούμενη εμπειρία ζωής των μαθητών και στην από κοινού εξερεύνηση του κόσμου γύρω τους.

RMA

Ομαδική στρατηγική επικοινωνίας που επιτρέπει σε όλα τα μέλη της ομάδας να εκφράσουν τις ιδέες και τις απόψεις τους, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη μιας τελικής κοινής ιδέας

Η Αμοιβαία Μαιευτική Προσέγγιση (RMA) αντιπροσωπεύει σήμερα ένα ισχυρό εργαλείο για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής του πολίτη και της διαλογικής μάθησης και προορίζεται να είναι μια διαλεκτική μέθοδος έρευνας και "λαϊκή αυτοανάλυση" για την ενδυνάμωση των κοινοτήτων και των ατόμων και μπορεί να οριστεί ως " διαδικασία συλλογικής εξερεύνησης με αφετηρία, την εμπειρία και τη διαίσθηση των ατόμων ».

Montessori

Προσέγγιση στη μάθηση και αντίληψη f χώρων μαθησιακού περιβάλλοντος

Η RMA συναντά και περιλαμβάνει στην πράξη τις ιδέες της Μαρίας Μοντεσσόρι, που σχετίζονται με την εξερεύνηση ως τον καλύτερο τρόπο υποστήριξης της ανάπτυξης των παιδιών, σωματικών και γνωστικών. Για τη Μαρία Μοντεσσόρι, καθώς το πάτωμα είναι το «πρώτο βιβλίο του παιδιού» και χρησιμοποιεί την προσέγγιση της αφής για να μάθει τον κόσμο γύρω του, το μυαλό είναι ένα μονοπάτι καθημερινής εξερεύνησης της πραγματικότητας.

CT

Απόρριψη στερεοτύπων ως αποτελέσματα της γνωστικής διαδικασίας για μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς

Η κριτική σκέψη (CT) είναι μια συγκεκριμένη νοητική συνήθεια και η υποστήριξη της δημιουργίας των σχετικών δεξιοτήτων απαιτεί από τους μαθητές να σκεφτούν τον τρόπο σκέψης τους και να βελτιώσουν τη διαδικασία, να χρησιμοποιούν δεξιότητες σκέψης υψηλότερης τάξης-να μην απομνημονεύουν δεδομένα ή να αποδέχονται αυτά που διαβάζουν ή ακούν αλλά να σκέφτονται κριτικά.

Επομένως, η κριτική σκέψη είναι προϊόν εκπαίδευσης, κατάρτισης και πρακτικής. Καινοτόμες παιδαγωγικές πρέπει να χρησιμοποιούνται, ακόμη και επειδή η αξιολόγηση των μαθητών με τέτοιες αναλυτικές δεξιότητες και κριτική σκέψη, στην υιοθέτηση ορισμένων κοινών αξιών και συμπεριφορών, π.χ. αίσθημα ανεκτικότητας και στην ενεργό συμμετοχή τους στο σχολείο και στην κοινωνία είναι ένα σύνθετο έργο.

Επίπεδα Καινοτομίας

Προσέγγιση στην RMA με ανάμειξη διαφορετικών ομάδων στόχων μέσα στο σχολικό περιβάλλον.

Εμπλουτισμός RMA με χαρακτηριστικά της μεθόδου Montessori (χώρος, παρατήρηση, ρόλος ή συντονιστής)

Αξιοποίηση του δυναμικού RMS με μακροπρόθεσμη προοπτική (αποφυγή επιτόπιων παρεμβάσεων)

Αξιολόγηση αντίκτυπου(βιογραφική και λέξεις- κλειδιά πριν και μετά την αξιολόγηση)

Μαθητής

Η απόκτηση δεξιοτήτων κριτικής σκέψης σε ένα τέτοιο είδος ετερογενούς και εστιασμένης στην παρατήρηση μάθησης θα είναι ταχύτερη, πιο σταθερή και πλήρης

Εκπαιδευτικός

Η συμμετοχή στα εργαστήρια του RM θα βελτιώσει τον τρόπο συμμετοχής των εκπαιδευτικών στις δραστηριότητες του σχολείου και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος μάθησης χωρίς αποκλεισμούς που ενισχύουν την απόκτηση δεξιοτήτων κριτικής σκέψης και διαπροσωπικών ικανοτήτων για όλους τους συμμετέχοντες.

Γονείς

Το έργο REACT θα δημιουργήσει νέα προοπτική στην παραδοσιακή ιδέα της εμπλοκής των γονέων στη σχολική ζωή, ξεπερνώντας την έννοια της συνδημιουργίας του σχολικού σχεδιασμού και της παθητικής συμμετοχής των γονέων σε πρωτοβουλίες που δεν έχουν αναπτυχθεί με προστατευτική μεθοδολογία-και που αποδεδειγμένα δεν είναι αποτελεσματικές

Κοινότητα

Τίθεται ένα στοιχείο ενεργοποίησης που αποτελείται από την εφαρμογή ενός διαλογικού εργαλείου μάθησης που αποσκοπεί στη σύμφιξη και ενίσχυση της σχέσης μεταξύ των μελών, στην κοινή χρήση κοινών στόχων, στη διερεύνηση των αμοιβαίων εσωτερικών αναγκών και προσδοκιών προκειμένου να αξιοποιηθεί το πλήρες δυναμικό του κοινωνικού περιβάλλοντος.

Πολιτική

- Εισαγωγή οδών σε κάθε εκπαιδευτικό επίπεδο
- Καθορισμός συνόλου δεικτών και συστάσεων
- Πολυμετοχική συνεργασία
- Δημιουργία πραγματικής ευαισθητοποίησης του κοινού, προώθηση μεγάλης κλίμακας αλλαγής συστήματος χάρη στον στρατηγικό ρόλο της κοινότητας

NEWSLETTER no.1

Ευχαριστούμε!

